

Nuohouksia voi hyvin hoitaa myös sesonkiaikojen ulkopuolella

Tulipesät, hormit ja piiput vaativat säännöllistä huoltoa, jotta niiden käyttö olisi paloturvallista, ympäristöystävällistä ja energiatehokasta. Nuohooja on kutsuttava nuohoamaan vakituisen asunnon tulisisijat vähintään kerran vuodessa ja vapaa-ajan asunnon vähintään kerran kolmessa vuodessa. Mikäli mökillä on enemmän aikaa vuodesta ja käyttää tulisisiä ahkerammin, niin nuohousväliä on tihennettävä.

Nuohoojien työjonoit saattavat olla useiden kuukausien mittaisia. Ruuhka-ajan ulkopuolella, talvella tai keväällä, nuohoojan saa kotiinsa ilman pitkiä odoteluajoja. On helppo lähteä uuteen lämmityskauteen syksyllä, kun tulisisiä on valmiina lämmittämistä varten eikä tarvitse odotella nuohoojan käyntiä. Mökkialueilla kannattaa suosia mökkiläisten kesken kimpptalouksia. Nuohous hoituu joustavasti, kun nuohoojalla on useampi kohde samalla suunnalla.

Tulisisijan polttotavoilla on merkitystä

Puun palamisesta aiheutuu aina päästöjä, vaikka palaminen olisi

Esimerkki yläpohjarakenteiden paloeristyksestä rakennuksen savupiipun läpiviennin kohdalla. 1975 rakennettu kesämökki: kattovasat olivat kiinni savupiipussa, rappaus oli vajavainen ja palonkestävä villa puuttui. Korjauksen yhteydessä rappaus uusittiin, kattovasat siirrettiin etäämmäs, jotta niiden ja savupiipun väliin saatiin asennettua 100 mm palonkestävä kivivilla. Lisäksi piipun kunto pitää tarkastaa kokonaisuudessaan. Kuva: Anneli Velho.

täydellistä. Tulisisojen päästöihin voidaan vaikuttaa paljon, mutta suuri vaikuttavien tekijöiden määrä tekee asian haasteelliseksi. Päästöihin vaikuttavat muun muassa käyttäjä, ulkoiset olosuhteet, polttoaine ja polttolaite.

Esimerkiksi puun osalta vaikuttavia tekijöitä ovat muun muassa kosteus, lämpöarvo ja tuhkapitoisuus. Palamisolosuhteisiin vaikuttavat panoskoko, klapikeho, sytytystapa, sytykkeet, lisäykset sekä vedon ja ilman säätö. Veto-olosuhteet saattavat äkillisestikin muuttua koneellisen ilmanvaihdon, keskuspolymurin tai liesituulettimen käytön vaikutuksesta. Tällainen veto-olosuhteiden muutos voi aiheuttaa häkävaaran.

Polttolaitteen säännöllinen huolto, esimerkiksi nuohous, on hyvin tärkeää. Tulipesän koko ja rakenne sekä lämpötekniset ominaisuudet vaikuttavat palamisolosuhteisiin. Palamiseen syötettävän ilman vaiheistuksella on erityisen suuri merkitys päästöihin. Vaiheistuksella tarkoitetaan sitä, että palamisen tarvittava ilma jaetaan eri reittejä pitkin liekin eri osiin, jolloin palamisen säätäminen on helpompaa ja palaminen puhtaampaa.

Väärillä polttotavoilla hyvinkin tulisisiä aiheuttaa suuret päästöt, puuta kuluu turhaan, tulisisiä voi vahingoittaa ja savua tulla sisälle.

Tulisisijan yllämittäminen vaurioittaa ja aiheuttaa vaaraa

Tulisisojen yllämittäminen on toinen merkittävästi paloturvallisuutta heikentävä tapa. Ylikuumentamisen vaara on suuri, jos tulisisiä lämmittävä henkilö polttaa monta suurta pesällistä samalla lämmityskerralla. Yllämittämisellä syntynyt lämpökuorma voi murtaa savuhormin tiiliä ja saada aikaan halkeamia, joista monisata-asteiset palokaasut karkaavat ja voivat sytyttää lähellä olevan materiaalin tullen.

On erittäin tärkeää noudattaa tulisisijan käyttöön tarkoitettuja ohjeita. Mikäli ohjeet ovat päässeet häviämään, niin tulisisijan valmistajilta tai paikalliselta nuohoojalta voi kysyä oman tulisisijan energiatehokkaasta ja paloturvallisesta käytöstä. Valmistajan ohjeiden vastainen lämmittäminen lyhentää esimerkiksi takan käyttöikä. Yleisohjeena tulisisiä tulisi lämmittää 1,5–2 tuntia kerrallaan.

Miten poltetaan oikein?

- Käytä vain kuivaa ja puhdasta puuta. Älä polta jätteitä tai kierrätyskelpoista materiaalia.
- Lado väljästi ja korkeintaan puolilleen. Käytä pienempiä klapeja ensimmäisessä pesällisessä, lisäysvaiheessa isompia klapeja.
- Sytytä puut päältä, jolloin päästöt ovat pienemmät.
- Paloilmaa riittää paremmin ja saat suuremman osan lämmöstä talteen. Hyviä

sytykkeitä ovat puutikut, lastut, tuohi ja puupohjaiset sytytyspalat.

- Sytytyksessä anna reilusti ilmaa muutamaksi minuutiksi. Avaa tuuletusikkuna tai säädä koneellista ilmanvaihtoa tarvittaessa. Syttymisen jälkeen pienennä vetoa. Hyvä palaminen on rauhallista eikä humisevaa tai kituvaa.
- Tarkkaile piipusta tulevan savun väriä: tumma tai kitkerälle haiseva savu kertoo, että paloilmalla on liian vähän, palokaasuja syntyy liikaa tai puut ovat märkiä. Kun panos on syttynyt ja palaa oikein, näkyvää savua ei juuri ole.

Talven jälkeen kannattaa tarkistaa kattoturvalaitteet

Kiinteistönomistaja on vastuussa kiinteistönsä tikkaiden ja kulkutasojen käyttöturvallisuudesta kunnosta. Niiden puutteet ja viat aiheuttavat vuosittain 50–60 tapaturmaa suuhoojille. Talvella 2022 suuhoojille tekemässämme kyselyssä puolet kyselyyn vastanneista kertoi katon lapetikoiden aiheuttavan vaaratilanteita kaikkein eniten. Lapetikoiden kiinnitykset ovat usein puutteelliset ja pahimmassa tapauksessa ne eivät ole lainkaan kiinni katossa ja ne on vain käännetty harjan yli. Kattoturvalaitteiden säännöllinen kunnon tarkistaminen on tärkeää myös asukkaana oman turvallisuuden kannalta, sillä hänellekin voi tulla asiaa katolle. Mikäli katolle on asennettu aurinkopaneeleita, niin niistä olisi hyvä varoittaa suuhoojaa etenkin talviaikana.

Nuohouksesta dokumentti

Nuohoojan on annettava asiakkaalle nuohoustodistus, jossa kerrotaan rakennuksen osoite, nuohoojan nimi, nuohouspäivä, tehdyt työt ja mahdollisesti havaitut puutteet.

Jos nuohooja havaitsee tulisisiä tai savuhormissa vikoja, joista aiheutuu tulipalon vaara, nuohoojan on yksilöitävä viat, jotta kuluttaja tietää ne korjata tai korjauttaa.

Vakavat viat nuohooja ilmoittaa kirjallisesti myös alueen pelastuslaitokselle. Jos asiakas ei noudata nuohoojan ohjetta kunnostaa tulisisiä, hormi, tikkaat, kattokulutie tai turvavarusteet, pelastusviranomaisen määrää korjaamaan viat määräajassa.

Hinta ennalta selville

Koti- ja etämyyntisääntelyn mukaan nuohousyrityksen on ilmoitettava ennen sopimuksen tekemistä palvelun kokonaishinta tai vähintään hintaperusteet. Mainonnassaan nuohoojat voivat käyttää esimerkiksi yhden tulisisijan ja yhden savuhormin nuohoushintaa.

Nuohousyrityttä määrittää itse palvelunsa hinnan, joten hintoja on syytä etukäteen vertailla ainakin muutamalla luotettavalta yritykseltä. Hinnan

saa kätevimmin selville nuohoojan tai hänen edustamansa yrityksen verkkosivuilta.

Laki kieltää erehdyttämisen

Kilpailu- ja kuluttajavirastoon tulleet yhteydenotot ovat koskeneet epäselvyyttä palvelun lopullisesta hinnasta tai itse nuohouksen onnistumista, mutta myös markkinoinnissa annettuja harhaanjohtavia tietoja.

Lain mukaan ”markkinoinnissa tai asiakassuhteessa ei saa antaa totuudenvastaisia tai harhaanjohtavia tietoja, jos tiedot ovat omiaan johtamaan siihen, että kuluttaja tekee ostapäätöksen tai muun tavaraan tai palveluun liittyvän päätöksen, jota hän ei ilman annettuja tietoja olisi tehnyt.”

Kilpailu- ja kuluttajavirasto on myös ohjeistanut, ettei nuohouksen markkinoinnissa saa käyttää piirinuohousajalta periyttävää postilaatikoihin jaettavaa nuohousilmoitusta. Se voi olla sekoitettavissa viranomaisien lähettämiin ilmoituksiin. Ilmoitus voi myös antaa kuluttajille harhaanjohtavan vaikutelman siitä, että lakisääteinen nuohouspalvelu olisi hankittava juuri ilmoituksen jakaneelta yritykseltä, vaikka tällaista velvoitetta ei enää ole.

Tiettyä nuohousaikaa mainoksessa saa kuitenkin ehdottaa. Kuluttajaa ei kuitenkaan saa erikseen velvoittaa peruuttamaan hänelle ehdotettua nuohousaikaa, jos ehdotettu aika ei hänelle sovi. Eli silloin tarjottu nuohousaika mitätöityy automaattisesti, jos kuluttaja ei siihen reagoi.

Yläpohjan eristöstä vaaditaan huolellisuutta

On syytä erikseen muistuttaa talojen yläpohjan eristeiden oikeanlaisesta asentamisesta. Tämä koskee niin uudisrakentamista, kuin yläpohjan lisäeristystöitä. Energiakriisi on aiheuttanut puhallusvillojen asennuksiin piikin. On erittäin tärkeää, että puhallusvillan puhaltaminen suoritetaan huolellisesti ja huomioidaan myös savupiippujen edellyttämät toimenpiteet ennen eristystöihin ryhtymistä. Mikäli yläpohjan lisäeristystyöhön liittyvä savupiipun läpiviennin toteutus kuuluu työurakkaan, on ennen työn hyväksymistä syytä varmistaa, että se tehdään huolellisesti.

Kehotamme siis huolehtimaan siitä, että savupiippujen läpivientiratkaisut toteutetaan oikealla tavalla savupiippu-tyypin mukaan. Esimerkiksi yläpohjassa käytettävät puhalluseristeet eivät saa olla kosketuksissa savupiipun kanssa. Ennen puhallustöitä savupiipun ympärillä oleva tuulettuva tila tulee suojata. Suojaus tulee ehdottomasti poistaa työsuorituksen jälkeen.

Hannu Murtokare, toimitusjohtaja
Nuohousalan Keskusliitto ry
www.nuohoojat.fi/asukkaalle

EERO-VEIKKO NIEMI

Kuva: Anja Ahola

Otetaan parveke haltuun

Varsin usein kerrostaloasuntoon kuuluu parveke. Se on usein vajaakäytöllä, lähinnä varastona. Parveke kannattaa ottaa haltuun ja hyötykäyttöön. Siellä voi harrastaa kaikenlaisia ympäri vuoden.

Talvi on kohta edessä, joten mietitään parvekkeen talvikäyttöä. Jokseenkin kaikki parvekkeet ovat hiihtoon liian pieniä, mutta luistinradan saa pienellekin parvekkeelle jäädytettyä näppärästi. Siellä voi jääkiekkomailan kanssa tehdä muutaman potkun ja samalla lätkiä kiekkoa parvekkeen seinään. Taitoluistelija mahtuu hanki harjoittelemaan joitakin liikkeitä, ainakin piiruetta. Pariluistelu on suosittu, ainakaan lasittomalla parvekkeella. Näyttävän heiton jälkeen se saattaa äkkiä muuttua yksilölajiksi.

Aikanaan tulee väistämättä kevät ja parvekkeen jää sulaa. Silloin on hyvä aloittaa valmistautuminen kesäharrastuksiin. Ensimmäiseksi kannattaa laittaa parveke nurmikolle. Nurmikon perustaminen alusta alkaen vaatii aika tavalla työtä, mutta nopeampikin ratkaisu on: muutama rulla valmisnurmea. Ajatelkaapa sitä autuutta, kun kesäaamujen lämmetessä voi tassutella oman parvekkeen nurmella paljain jaloin.

Nurmikko vaatii myös hoitoa ja sadetin on hyvä asentaa hellepäiviä varten. Useimmille parvekkeille riittää yksi sadetin. Parhaana kasvuaikana nurmi on leikattava jopa kahdesti viikossa. Päältä ajettava leikkuri on oiva laite, mutta joillekin parvekkeille ehkä aavistuksen liian suuri. Silloin kannattaa harkita kunnan työntnettävää moottorileikkuria. Sähköleikkurit ovat vähän lulumaisia, mutta voihan sellaistaikin kokeilla.

Parveke asettaa rajoja pensasistutuksille, puhumattaakaan metsän kasvattamisesta. Kovin laajaa kukkamaatakaan tuskin kannata perustaa. Pieni, hyvin valittujen lajien perennapenkki on kuitenkin oikein nätti.

Varmasti eniten parvekenurmikosta nauttii avonaisena nurmikenttänä. Yksi varuste kuitenkin tuo sinne aitoa mökkipiikan tuntuja: vanha kunnan puucee. Puucee sopii nättiä parvekkeen takakulmaan ja tuo hetkessä kesämökin tunnun kerrostaloasuntoonkin. Tunnelma tiivistyy entisestään, kun ajoitetaan puuceen alustan tyhjennys kesän kuumimpiin päiviin. Jos tilaa suinkin jää, niin kompostori sopii luontevasti puuceen viereen. Kaikkia ei kompostointi huvita, silloin kannattaa harkita perinteistä, helppohjoista tunkiota.

Kesäparvekkeen nurmella voi harrastaa lähes mitä tahansa. Jalkapalloa on kiva potkia, vaikka joka päivä kohti naapurin seinää. Pistooliammuntaakin voi myös pienellä parvekkeella harrastaa. Etäisyys on tietysti lyhyt, mutta ainahan voi pienentää taulua.

Parvekepihan hyödyntäjälle on oikeastaan vain taivas rajana. Itse kokeilin viime kesänä uutena lajina savi-kielkoammuntaa. Kiekkojen lähettäjä oli näkösuojassa puuceen takana ja ammunta sujui hienosti. Tulosten mukaan kehitys oli selvästi nousujohteista. Taloyhtiön hallituksen väkikin kiinnostui Trap-ammunnasta. Jopa siinä määrin, että otti lopulta parvekkeeni yhteen haltuun.

Olen eläkkeelle siirtynyt IT-ammattiharjoittaja. Asun Tampereella. Syntyisin olen Nokialta. Lapsena päätin muuttaa heti tilaisuuden tullen mahdollisimman kauaksi sieltä. Tähän mennessä olenkin päässyt jo noin 20 kilometrin päähän vanhasta kotitalostani. Kotitalo on nyt vaimoni ja minun kesäpaikkana. Niin se mieli muuttuu iän karttuessa.

Näinä päivinä tulee täyteen 17 vuotta vaimoni omaishoitajana. Välillä omaishoitajan työ on kevyempää, välillä raskaampaa. Olemme lapseton pari ja voin todeta, että omaishoitajuus on henkisesti kasvattanut minua vähintään yhtä paljon kuin lasten kasvatusta.

Kirjoittaminen on yksi monista harrastuksista. Asiatekstiä on vuosien kuluessa syntynyt paljon, mutta pakinoiden kirjoittaminen on aina ollut hauskeempaa!